

Parę słów o Przemyskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku

Jak wszyscy wiemy społeczeństwa krajów rozwijających starzeją się.

Rośnie długość życia mieszkańców, przybywa ludzi w wieku poprodukcyjnym, maleje przyrost naturalny, w tym również w Polsce.

Co ciekawe, badania wskazują i chcę państwu zwrócić na to uwagę,

Że starzenie się jest w większym stopniu procesem zachodzącym w psychice tych ludzi, a nie jest warunkiem biologicznym.

Wszyscy z państwa widzą w swoim otoczeniu ludzi starszych, aktywnych, tym ludziom ubywa lat. Dlatego bardzo ważne jest włączenie ich do systemu kształcenia ustawicznego, by mogli oni aktualizować swoją wiedzę, uczestniczyć w procesach zachodzących wokół nich, zwiększyć ich sprawność intelektualną, psychiczną i fizyczną.

W tym celu powołano tzw. **Uniwersytety Trzeciego Wieku.**

Krótki rys historyczny

Pierwszy Uniwersytet tego typu powstał we Francji. Utworzył go w 1973 roku profesor nauk społecznych **Pierre Vellas**. Wkrótce zaczęły powstawać inne uniwersytety we Francji i innych krajach Europy i świata.

Dwa lata później powstaje organizacja działająca na rzecz osób starszych **AIUTA** czyli **Międzynarodowe Stowarzyszenie Uniwersytetów Trzeciego Wieku**.

Celem jej jest promowanie edukacji osób starszych, wymiana wiedzy i doświadczeń pomiędzy uniwersytetami z różnych krajów, również prowadzenie badań na temat edukacji dorosłych.

Pierwszy UTW w Polsce

W Polsce pierwszy UTW powstał już w latach 70, a dokładnie w 1975 roku w Warszawie. Pomysłodawcą jego utworzenia była prof. Halina Szwarc. Uniwersytet działa do dziś i liczy sobie około 1120 członków.

Obecnie w Polsce jest już około 200 UTW i powstają lawinowo.

Najliczniejszą grupą słuchaczy może poszczycić się UTW z Krakowa, który został utworzony przy Uniwersytecie Jagiellońskim. Liczy on ponad 1800 słuchaczy.

Potrzeba utworzenia UTW

Obecnie osoby starsze stanowią prawie 13% polskiego społeczeństwa,

A liczy się, że za 15 lat liczba ta wyniesie 17%. Przemiany ekonomiczne, gospodarcze, postęp

techniczny i ekonomiczny sprawiły, że to właśnie my – ludzie starsi najmniej zyskaliśmy na tych przeobrażeniach. W efekcie tego pozostają niezaspokojone takie potrzeby jak :

- potrzeba samokształcenia
- potrzeba poznawania środowiska
- potrzeba poszerzania wiedzy i umiejętności
- potrzeba wykonywania społecznie użytecznych działań
- potrzeba bycia uznanym za część społeczeństwa, grupy
- potrzeba wypełnienia wolnego czasu
- potrzeba utrzymywania więzi towarzyskich
- potrzeba stymulacji psychicznej i fizycznej
- a także możliwość realizacji młodzieńczych marzeń, które były dotychczas nie do pogodzenia z życiem zawodowym i obowiązkami wobec rodziny.

I właśnie w celu zaspokojenia tych potrzeb powołano UTW

Nasz Uniwersytet działa czwarty rok. Mimo tak młodego wieku jesteśmy jednym z prężniej działających uniwersytetów na Podkarpaciu, a i niejedyn uniwersytet w Polsce może nam pozazdrościć. Na koniec pierwszego roku działalności liczyliśmy ponad 230 członków. Uniwersytet to oczywiście nazwa umowna. Chodzi o to, że członkowie mają możliwość skorzystania z różnych wykładów i poszerzania swojej wiedzy. Nikt nie będzie nas przepytował jak również nie zdajemy egzaminów. To my „przepytujemy” wykładowców.

Sami też decydujemy na jakie zajęcia chcemy uczęszczać.

Mamy dwa rodzaje zajęć: wykłady, za które opłata jest w składce semestralnej i zajęcia fakultatywne, które niestety są płatne, gdyż jak dotąd nie udało nam się pozyskać jakiegokolwiek wsparcia ze strony władz miasta, jak również dotacji.

Studenci posiadają legitymacje, które pozwalają skorzystać po cenach ulgowych z biletów na imprezy w Centrum Kulturalnym i Zamku.

Zajęcia fakultatywne:

- j. angielski
- j. niemiecki
- j. rosyjski
- joga
- podstawy obsługi komputera
- basen
- rękodzieło artystyczne
- malarstwo
- taniec towarzyski

W najbliższym czasie rozpoczną się zajęcia z rzeźby, gimnastyki rehabilitacyjnej i warsztaty nazwane – zrób to sam.

Członkowie naszego Uniwersytetu korzystali również z szeregu imprez.

W roku akademickim 2007/2008

1. Ognisko integracyjne – 20 X 2007 w gospodarstwie agroturystycznym u Państwa Gułów
2. Wizyta Polonii Mołdawskiej 34 osoby – 26-28 X 2007r.
3. Andrzejki – w klubie osiedlowym „SALEZJAŃSKI”
4. Wycieczka do Lwowa – zwiedzanie miasta oraz spektakl w Teatrze Opery i Baletu – operetka Lehara – „Wesoła wdówka” itd

W roku akademickim 2008/2009 odbyły się następujące imprezy

- wycieczka 14- to dniowa na Krym 8. IX – 22.IX.2008 r.
- wycieczka do źródeł Sanu i Dniestru 4.X.2008 r.
- wyjazd do opery we Lwowie opera buffo „Cyrulik sewilski” 8.XI.2008r.
- Były Andrzejki w pałacyku w Boratynie gdzie bawiły się cztery uniwersytety z Podkarpacia – Łańcuta, Mielca, Jarosławia i Przemyśla – w sumie około 200 osób. dnia -29.XI.2008r.

Objęliśmy opieką Zakład Opieki Społecznej przy ul. Jasińskiego.

- Byliśmy u nich z opłatkiem w XII. 2007 r. Panie z sekcji „Rękodzieło artystyczne” wykonały 150 stroików. Złożyliśmy pensjonariuszom życzenia i odśpiewali kolędy.
- Pensjonariusze czekali na nas przed Świątami Wielkanocnymi.

Wykonaliśmy 170 koszyczków i byliśmy u nich z jajkiem i życzeniami.

Gościliśmy zaprzyjaźnione uniwersytety:

- UTW z Łańcuta, Mielca, Włodawy oraz

Uniwersytety z zagranicy - Bielce w Mołdawii oraz z Preszowa na Słowacji.

W roku 2008/2009 mniej osób korzystało z zajęć fakultatywnych i również odbywały się różne spotkania.

Przed i po Świącie Zmarłych kwestowaliśmy wzorem lat ubiegłych na Cmentarzu Głównym i na Cmentarzu na Zasaniu zbierając datki na renowacje starych nagrobków na przemyskich cmentarzach.

Odbyło się spotkanie przedświąteczne z naszymi „podopiecznymi” z Zakładu Opieki Społecznej przy ul. Jasińskiego – byliśmy z akordeonem i śpiewając kolędy odwiedziliśmy wszystkich chorych życząc im wiele łask Bożych, zdrowia i pomyślności. Z każdym z podopiecznych dzielił się opłatkiem i zostały im wręczone drobne upominki i stroiki świąteczne. Podobnie było w okresie Wielkanocnym.

W październiku 2009r. rozpoczął się kolejny rok akademicki i rozpoczęły się zajęcia, członkowie mają możliwość skorzystania z różnych wykładów i poszerzania swojej wiedzy.

Przed i po Świącie Zmarłych kwestowaliśmy wzorem lat ubiegłych na Cmentarzu Głównym i na Cmentarzu na Zasaniu zbierając datki na renowacje starych nagrobków na przemyskich cmentarzach.

W styczniu 2010r. mieliśmy spotkanie opłatkowe w pomieszczeniach „Caritas”

W lutym 2010r. został zorganizowany **kulig w Arłamowie**. Wzięło w nim udział 25 osób – słuchaczy PUTW. Po przyjeździe na miejsce wszyscy przesiedli się na sanie i ruszono na trasę przejażdżki. Był piękny słoneczny dzień, drzewa pokryte szronem błyszcząły w blasku słońca jak diamenty. Wśród tych gór, drzew i całej przyrody widać było wielkość

TEGO

, który to piękno

STWORZYŁ

. Po powrocie smakowała kielbasa i kaszanka z rusztu popijana gorącą herbatą. W godzinach późniejszych oglądano zjazdy narciarzy na stoku, większość bawiła się w świetlicy przy dźwiękach muzyki mechanicznej. Wieczorem nastąpił powrót do Przemyśla.

Dzień Kobiet – 8 marca 2010r.

Spotkanie odbyło się w restauracji Hotelu „Gromada”. Grał wspaniały zespół muzyczny, panie zostały podjęte lampką wina, otrzymały symboliczne kwiaty. Żartobliwie nawiązano do PRL-u

wręczając uczestniczkom spotkania rajstopy. Panie uczestniczyły w różnych konkursach.

Noc Świętojańska - 24 czerwiec 2010r.

24 czerwca 2010r. odbyło się Walne Zebranie delegatów, gdzie zostały wybrane nowe władze do Zarządu. Po walnym zgromadzeniu PUTW uczestnicy przeszli nad San pod Hotel „Gromada”, gdzie płonęło już, wcześniej przygotowane, ognisko. Korowód Pań udał się nad rzekę, aby wrzucić w jej nurty uwite wianki. Towarzyszył temu obrzędowi radosny śpiew. Dalsza część zabawy to były pąsy przy muzyce, której oprawę zapewnił P. Stanisław S. Wino, którym się raczono, pochodziło z winnicy Pana Prezesa – fundatora (beczułki).

Dla wszystkich słuchaczy był organizowany „opłatek” i „święcone” w domu Caritas. Były również organizowane wycieczki do różnych miejscowości: do Sanoka, Leska i Myczkowiec, nad Solinę, a nawet wyjazd na operę do Lwowa. W każdym miesiącu nasi słuchacze brali udział w wykładach (z prawa, z psychologii, z literatury i comiesięczne z historii Przemyśla) i spotkaniach z wieloma ciekawymi ludźmi. Uczestniczyli również w co tygodniowych zajęciach fakultatywnych (obsługa komputera, nauka pływania, nauka języków obcych, warsztaty plastyczne, yoga, gimnastyka rehabilitacyjna) itp.

W czasie wakacji niektórzy członkowie PUTW uczestniczyli w wycieczce do Brukseli na zaproszenie P. Europeoseł Elżbiety Łukacijewskiej. Słuchacze Ci wygrali konkurs w różnych dziedzinach i w nagrodę pojechali do Parlamentu.

Dnia **30 października 2010r.** odbyła się inauguracja PUTW rocznik 2010/2011. Inaugurację rozpoczęliśmy Mszą św. w Kościele św. Trójcy. Następnie w sali Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej nastąpiła inauguracja roku akademickiego. Na spotkanie przybyli m.in. Prezydent Miasta Przemyśla Robert Choma, poseł na sejm RP Rząsa i inni. Referat inauguracyjny nt. „Proces legislacyjny na przykładzie prawa karnego” wygłosił Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego –
Przemyslanin prof. dr hab. Marek Bojarski.

Następnie nowo przyjętym słuchaczom zostały wręczone legitymacje studenckie, a na koniec wystąpili tancerze z zespołu tańca A-Z i kapela „Fidelis” Jana Nowakowskiego.

Rozpoczęły się zajęcia, na które uczęszczają słuchacze (nauka na komputerze, pływania na basenie, tańca, zajęcia z jogi, gimnastyki korekcyjnej, języka angielskiego i inne).

W dniach 26-28 listopada 2010 r. był zorganizowany wyjazd do Rymanowa, gdzie było organizowane 2-dniowe szkolenie unijne jak napisać projekt unijny, w którym wzięło udział wielu naszych słuchaczy

20 stycznia 2011r. mieliśmy tradycyjne spotkanie opłatkowe w sali PCEN-u „Belferek” na które przybyła **v-ce Marszałek Woj. Podkarpackiego Anna Kowalska**. W lutym odbył się bal karnawałowy, w którym wzięło udział wielu słuchaczy.

"Być kobietą, być kobietą...", czyli **8 marca 2011r.**

Były kwiaty i drobne upominki, muzyka na żywo, eleganckie kreacje i wspaniałe nastroje, a to wszystko z okazji Dnia Kobiet zorganizowanego przez Zarząd PUTW dla swoich Słuchaczek 8 marca w Hotelu "Gromada". Wieczór urozmaicały dodatkowe atrakcje: konkurs z nagrodami i pokaz makijażu.

Mimo licznej przewagi Pań w zacnym gronie Studentów PUTW, Panowie stanęli na wysokości zadania. Zabawa była wspaniała!

Walne Zebranie członków PUTW

24 marca 2011r. odbyło się Walne Zebranie członków PUTW, na które przybyło większość słuchaczy. Zostały przedstawione sprawozdania z działalności Stowarzyszenia PUTW, sprawozdanie finansowe za rok 2010 jak również sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, które zostały zatwierdzone przez zgromadzonych. Uzupełniono skład zarządu. Na koniec zostało

udzielone absolutorium zarządowi PUTW.

28 - 29 maja □ **Ogólnopolska Olimpiada Sportowa UTW w Łazach**

W dniach 28 - 29 V 2011r. odbyła się III Ogólnopolska Olimpiada Sportowa Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Łazach, gdzie uczestniczyli słuchacze uniwersytetów trzeciego wieku z całej Polski. Nasi słuchacze zdobyli 2, 3, 5 i inne punktowane miejsca.

Zakończenie roku akademickiego

W PCEN-u w **Belferku 30 czerwca** odbyło się uroczyste zakończenie roku akademickiego, na które przybyło wielu słuchaczy i wykładowców. Były podziękowania ciastka, kawa i zabawa taneczna.

Inauguracja roku akademickiego

W dniu 30 września 2011r. w nowo wybudowanej sali gimnastycznej Szkoły Medycznej Policealnej odbyła się uroczysta inauguracja nowego roku akademickiego 2011/2012, na które przybył Marszałek Województwa Podkarpackiego dr Mirosław Karapyta, który wygłosił wykład nt. Znaczenie języka pozawerbalnego w komunikacji społecznej. Mieliśmy okazję zwiedzić odnowione sale wykładowe jak również zapoznać się z działalnością szkoły.

25 września 2011 r. na walnym zgromadzeniu dokonano zmian w zarządzie. Pan Tadeusz Błaszczyszyn zrezygnował z funkcji prezesa PUTW i cały zarząd podał się do dymisji. W skład nowego zarządu powołano - Helenę Warda, która została prezesem UTW, Stanisława Baczyński - jako wiceprezesa, wiceprezesa, Małgorzata Ekiert - na sekretarza, Marię Dańczak - jako skarbnika i skarbnika oraz - członkowie - Jolanta Cicińska, Lidia Kiełczyńska, i Romana Fok. Wybrano również Komisję Rewizyjną w składzie: - Bożenę Łaba - przewodniczącą oraz Jolantę Gaca i Krystynę Pawłoś - członkowie.

We wrześniu 2011 rozpoczęły się prace dziewięcioosobowej grupy słuchaczy naszego uniwersytetu wraz z dziećmi z Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Domu Dziecka "Maciek", którzy weszli do programu "Generacje-Kreacje, Sztuka w dialogu pokoleń" pod patronatem fundacji "Cała Polska czyta dzieciom". Regionalnym koordynatorem programu była P. Barbara Demkiewicz. Był to program trzyletni.

Na początku seniorzy wspólnie z dziećmi z domu dziecka "Maciuś" w pracowni plastycznej wykonywali obrazy aniołów różną techniką malarską. Byli w Bieszczadach w profesjonalnej pracowni rzeźbiarza P. Zbigniewa Pękalskiego - tam uczyli się robić piękne róże i wyrabiać garnki gliniane na kole garncarskim. Odwiedzili również Szkołę Plastyczną w Jarosławiu i w Rzeszowie byli w teatrze "Maska".

17 grudnia 2011 r. na Zamku Kazimierzowskim na scenie odbył się spektakl "Polskie tradycje wigilijne", w którym wraz z dziećmi seniorzy lepili pierogi z kapustą i grzybami, a potem w podziemiach zamku oglądali wystawę prac - zgromadzonych aniołów wykonanych wcześniej przez dzieci i seniorów.

Rząd ogłasza rok 2012 Rokiem Uniwersytetów Trzeciego Wieku. W marcu w Warszawie odbywał się Kongres Uniwersytetów Trzeciego Wieku, w którym uczestniczyła Pani Prezes Helena Warda, gdzie zostaje wypracowana ogólnopolska strategia wszystkich uniwersytetów trzeciego wieku.

19 marca 2012r. Jarosławiu odbyło się spotkanie przedstawicieli uniwersytetów z województwa podkarpackiego.

W czerwcu Rzeszów był gospodarzem spotkania przedstawicieli UTW, gdzie podsumowano dotychczasowy dorobek UTW z Podkarpacia.

W ramach spotkań seniorów z dziećmi z domu dziecka byli na wycieczce w Krakowie i Zamościu, na spektaklach teatralnych w Rzeszowie. Końcowym efektem było oprowadzanie gości przez seniorów i dzieci w Muzeum Narodowym miasta Przemyśla w strojach z wcześniejszej epoki.

Inauguracja nowego roku akademickiego

27 października 2012 roku odbyła się uroczysta inauguracja roku w naszym Uniwersytecie. Oprócz słuchaczy uczestniczyli w nim P. Marta Jurkiewicz - dyrektor biura Posła RP Marka Rząsy, Prezes Konwentu Gospodarczego Jan Piszak.

Pan Prezydent Robert Choma i Starosta Przemyski Jan Pączek przysłali listy gratulacyjne. Wykład wygłosił prof. Kazimierz Ożóg z Rzeszowa na temat "Współczesny język i jego rola w życiu człowieka".

W październiku rozpoczęły się zajęcia z języka angielskiego, niemieckiego, gimnastyki rehabilitacyjnej, nauki na komputerach, zajęcia z rękodzieła artystycznego, kulinarii.

Rozpoczęły się kolejne prace w grupie dziewięcioosobowej słuchaczy naszego uniwersytetu w programie prowadzonym przez Barbarę Demkiewicz pod nazwą Generacje-kreacje wraz z dziećmi z Domu Dziecka "Maciuś". Przygotowano wspólną inscenizację baśni "Przyjaciele".

16 listopada 2012r. zorganizowano wyjazd do Nadleśnictwa w Birczy. W sali edukacyjnej zapoznano słuchaczy z spreparowanymi okazami zwierząt, fauny i flory z terenu bieszczadzkiego. Po pokazie pojechali na ścieżkę edukacyjną trwającą około godziny do Doliny Bobrowej. Po trudach dnia nastąpił odpoczynek przy ogniskach i pieczonej kiełbasy.

7.12.2012r. - odwiedzili strażnicę Straży Granicznej w Huwnikach. Zostali przyjęci bardzo serdecznie. Zapoznali się ze specyfiką służby i ich sprzętem. Na zakończenie zostali poczęstowani wspaniałą żołnierską grochówką.

19 stycznia 2013 roku odbyło się spotkanie opłatkowe w sali Zespołu Szkół Medycznych. Wraz ze słuchaczami uczestniczyli Poseł RP - Marek Rząsa, przedstawiciel biura posła Piotra Tomańskiego. Listy z życzeniami przysłali Prezydent Przemysła - Robert Choma, Starosta Przemyski - Jan Pączek. W części artystycznej wystąpił p. Jerzy Markowicz który wprowadził zgromadzonych w nastrój kolędowania

W kolejnym roku rozpoczęły się prace słuchaczy naszego uniwersytetu - efektem było wystawienie bajki kukielkowej pt. "W stronę przyjaźni " - przyjaźni języka z ptasiej budki z językiem z lasu.

W dniach 18 - 19 kwietnia 2013 roku odbyła się wspaniała wycieczka do Warszawy. W stolicy słuchacze PUTW zwiedzili gmach sejmu. Po kuluarach sejmowych zostali oprowadzeni przez P. Połta - Marka Rząsę. Zwiedzili również Zamek Królewski, ogrody w Wilanowie i rynek starego miasta jak również nowy stadion. Szczególne wrażenie wywarło Muzeum Powstania Warszawskiego.

18 maja 2013 roku w Łazach odbyła się IV Ogólnopolska Spartakiada Sportowa UTW, w której uczestniczyli nasi słuchacze, którzy zdobyli 4 medale - 1 złoty, 2 srebrne i 1 brązowy. W spartakiadzie brało udział 36 uniwersytetów z całej Polski. Wspaniała atmosfera sportowej rywalizacji i radość z kolejnego spotkania towarzyszyła uczestnikom tej wyjątkowej imprezy.

8 czerwca 2013 w Łańcucie odbyła się II Spartakiada Aktywni seniorzy 60+, w której również wzięli udział przedstawiciele naszego uniwersytetu. Nasza 8-mio osobowa ekipa przywiozła 6 medali - złoty, srebrny i 4 brązowe.

Zakończenie roku akademickiego

Dnia 21 czerwca 2013 r w sali widowiskowej Centrum Kultury i Nauki "Zamek" odbyło się uroczyste zakończenie roku akademickiego 2012/2013, w którym wraz ze studentami i wykładowcami przybyli zarówno przedstawiciele władz państwowych jak i sejmowych. W trakcie spotkania odbyło się podsumowanie multimedialne dotychczasowej działalności naszego uniwersytetu. Były podziękowania, ciastka, kawa i herbata.

W dniach 4-18 września niektórzy słuchacze przebywali w Kołobrzegu na 2 tygodniowym odpoczynku w ośrodku wczasowo-senatorskim, gdzie zażywali zarówno kąpiele morskich jak i słonecznych oraz zalecane przez lekarzy kąpiele lecznicze i masaże.

Inauguracja nowego roku akademickiego.

3 października 2013 roku w sali Starostwa Powiatowego odbyła się inauguracja nowego roku akademickiego 2013/2014, na którą prócz naszych słuchaczy i wykładowców naszego UTW przybyli: poseł na sejm RP - Marek Rząsa, Przewodniczący Rady miasta - Jan Bartmiński, pełnomocnik Prezydenta miasta Przemyśla d/s Organizacji Pozarządowych - Robert Gawlik oraz przedstawiciele biura p. Europoseł Elżbiety Łukacijewskiej i p. posła na sejm - Piotra Tomańskiego. Bardzo interesujący wykład inauguracyjny na temat "Dlaczego Przemyśl po II wojnie światowej nie został województwem" wygłosił Pan dr nauk prawnych Bronisław Majgier - wykładowca Wyższej Szkoły Prawa i Administracji w Przemyślu, który prelekcję uzupełnił slajdami z różnych swoich prac naukowych. Na zakończenie wystąpił zespół muzyczny ze Szkoły Muzycznej.